

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 — —

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.

Negyedévre . . . 3 — —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, márczius 9.

A tőzsde megadóztatása.

(K. Ö.) Ha az uralkodó rendszer a közkormányzat szelleméből teljesen ki nem ölte volna az igazság tisztelben tartását, nemcsak a gyakori sürgetések után, de önmagától is úgy rendezkednék be a pénzügyi politikában, hogy lehetlenné tenné egyes osztályok tulságos, tehát igazságtalan megterhelését, nem pedig úgy, mint a mostani rendszer, mely egyes osztályoknak lehetővé teszi, hogy a privilégiumos berendezkedés alapján, vagy furlanggal a közteherviselés alól kibujjanak.

Adózási rendszerünkben uralkodó ezen igazságtalanság hatása alatt tette meg a pénzügyi kormány már évekket ezelőtt azt az ígéretet, hogy nem fog késlekedni alkalmas időben és formában az értékpapír forgalmi adót behozni. A formára nézve nem merülhetett fel nehézség. A világ összes börzén divó üzleti szokások hasonlatossága miatt bizonyára nem hiányoznak a követésre méltó külföldi tőzsdéken eddig kitűnően bevált adózási formák. Az időre nézve tisztán a politikai szempontok voltak az irányadók. Valahányszor a közvélemény felzúdult a tőzsdének igazságtalan és szociális szempontból veszélyes protezsálása ellen, a kormány nem késett a közvélemény megnyugtatására a börze megadóztatását kiállításba helyezni. A tőzsdeadó, valamint a tőzsde egész reformját felölelő ügyben

szaktanácskozmányt is tartott. Az értékpapír forgalmi adóra vonatkozó törvényjavaslattal azonban csak mostanság tudtak elkészülni a pénzügyminisztériumban.

Ezt a javaslatot most szaktanácskozmány alá bocsátják, melyet a pénzügyminiszter márczius 11-ére — holnapra — hívott össze. Nem hisszük ugyan, hogy ennek az ankétnak a megtartásával már nyert ügyük lenne a tőzsde megadóztatása barátjainak, mivel semmi sem oly alkalmas minálunk valamely ügynek az elposványítására, mint annak az u. n. szaktanácskozmányok elé hurczolása. Ezt tapasztaltuk az adóreformnál, a tőzsde-reformnál és a szövetkezeti törvény elodázhatatlanul szükséges reformjánál. Nincs kétség benne, hogy a kormány az értékpapír forgalmi adó behozatalára vonatkozó ezen legújabb akcióját is bőven fogja kiaknázni politikai szempontból, mert nincs most az agrárszociális mozgalmak közepette háladatosabb téma, mint a tőke elleni akció. Hogy pedig mennyiben gondol komolyan a tőzsdeadó behozatalára, az mindenesetre sem ennek az ankétnak a megtartásától, sem a kormány egyéb ebben az ügyben tett és teendő nyilatkozataitól, hanem attól függ, hogy mikor szándékozik az értékpapír forgalmi adóra vonatkozó törvényjavaslatot a Ház asztalára tenni.

Az aranyborjút körülánczoló sajtónak volt eddig egy minden variációban ki használt mumusa, melylyel a pénzügyminisztereket és a nemzetközi nagy-tőke lélektanát kevésbé ismerő nagy-

közönséget rémitgették, valahányszor a tőzsde megadóztatásáról volt szó. Szavakba öntve ez úgy hangzott, hogy a tőzsde megadóztatása esetén a nagytőke itt hagyja a börzét és a külföldre vonul. Az értékpapír-forgalom korlátozása pedig maga után vonja a közgazdasági élet fejlesztését biztosító alapítási és vállalkozási kedv korlátozását is. Ezt a börzei elmeíllel konstruált elméletet azonban alaposan megcáfolták a külföldi tapasztalatok. Csak a múlt héten jelent meg a bécsi tőzsdeadóról készített kimutatás, mely a felemelt tőzsdeadó daczára másfélszer annyi értékpapír forgalmi adót tüntet ki a múlt esztendő utolsó negyedéről, mint az 1896. év hasonló időszakáról. Pedig egy u. n. lanyha tőzsdei évről van szó. Ugyanezt igazolják a német tőzsdeadóról készített kimutatások is. A jövőre nézve ez az argumentáció egyszerűen elesik.

A spekulációnak azon agyondicsért közgazdasági előnyével szemben, mely szerint az szabályozza a nagyközönség itéletét, áll azon tapasztalati tény, hogy épen csak a spekulációnak sikerült már számtalanszor képzelt értékeket a nagyközönség nyakába varrni. És e téren nemcsak a börze kétes jellemű lovagai tűnnek ki, hanem kivétel nélkül minden spekuláns. Annál rosszabb, minél nagyobb tekintélynek örvend a finánczvilágban. Elég ha utalunk a Rothschild-esoport kvalifikálhatatlan magatartására a lombardiai és a madrid-saragossai vasuti részvények favorizálásában, mely maga

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

Az én csillagom.

Irtá: Mendelényi Béla.

Szép idő volt. Gyönyörű szép reggel. Talán a nap is ünnepi köntöst öltött, úgy ragyogott, oly fényesárban uszott.

Még a levegő is tisztább, üdőbb volt, mint máskor. Benne rezgett, imbolygott a föld párája, az élő, meleg föld lehelle.

Minden fénylett, minden örvendett, minden ünnepelt.

Minden járókelő arcán derű ragyogott.

Mindenütt tavasz, mindenütt ujja-ébredés.

Én legalább így láttam.

Hiszzen egyetlen napsugár is elég lett volna ahhoz, hogy mindenütt fényt lássak; hát hogyne lett volna elég a gyönyörű őszi reggel.

Szaporán lépegetve haladtam tova. Egyik utcából ki, a másikba be.

Virág volt a kabátomra tűzve, de a szivemben talán egész bokréta virult.

Korai volt még az idő, kár volt úgy sietnem. De az a gondolat, hogy újra láthatom Honort, szinte kergetett.

Olyasféle örömet éreztem, mint a minőt a kisdíák, a ki jó hirt visz haza az iskolából.

Természetes dolog, hogy mikor aztán eljutottam a Kolozsvári-utczába, még jobban igyekeztem s még természetesebb, hogy mikor a ** számú ház elé értem, minden átmenet nélkül oda lett a sietség.

Lassan ellépkedtem a kapu előtt. Nyitva volt, hát benéztem rajta.

Csiri-biri kis udvart láttam, meg vagy négy orgona-bokrot. Az egyik bokor tövében három csibe bukdácsolt, sütkérezett. A másik bokor mellett egy buksi fejű apróság ült a földön és rettenetes komolysággal tömködté tele ökölnyi czipőjét homokkal.

Olyan csönd volt különben az udvaron, hogy szinte ünnepi volt itt is a hangulat.

Bevallom, nem mertem belépni. Tudtam, éreztem, hogy megzavarom ezt a csöndes társadalmat ott bent, ha csak beteszem is a lábamat a kapun.

Tovább mentem hát, lassan, imbolyogva. A kaputól jobbra két ablak nézett az utcára.

Mind a kettőn le volt eresztve a függöny, félig.

Virágserepek álltak az ablakba. De hogy milyen virágok is voltak bennük, azt már nem

tudom, nem is láthattam, mert az egyik ablakfüggöny hirtelen megmozdult. Valaki felhuzta.

Én aztán szinte ijedten nyultam a kalapomhoz; nagyot emeltem rajta.

Az ő arcát láttam az ablakban.

Azt hiszem, ő is meglepődhetett egy kicsit, mert hirtelen elereszté a függöny zsinórját, mire aztán a függöny nagy robogva lehullott.

Azonban hármát sem olvashattam volna, már is újra felszaladt a függöny, aztán kiüjlött az ablak.

Ó, szép volt; így, a mint kitékintett az ablakon. Kendő volt a fején, — szürke, nagy kendő. De akár mi lett volna is, mégis csak szép volt rajta. Az a gyöngy pir, a mely befutotta az arcát, az a ragyogó napsugár, a mely körülragyogta egész alakját és az az őszinte öröm, a mit szemében láttam, csakis széppé teheték volna őt minden kopottas ruházata daczára is.

— Eljöttem, — mondtam.

— Vártam, — felelte és elém nyujtotta kezét.

— De aligha mostanra, szólta én.

Elmosolyodott.

— Az igaz, egy kissé korán van még, — de az nem olyan nagy baj.

— Siettem, — hiszen hívott.

FELHÍVÁS!

Telephon összeköttetés!

A t. közönségnek érdekében van ugy az *olcsóság* mint a *legújabb divat tekintetében* szükséglete beszerzése előtt a tavaszi újdonságokat *kalapok, nyakkendő és czipőkben*

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

REICHARD

árubázában megtekinteni
Nagyvárad Fő-utca, Orsolya-zárda épület.

után vonta ezerek anyagi bukását. Emlé-
kül megmaradt a kárvallottak birtokában
egy értéktelen papirdarab, melylyel az,
aki kétségbeesésében föbe nem lőtte ma-
gát, pipára gyujthatott. Még emléünkben
van az 1895. évi derout. Ezt is ugy csi-
nálták, hogy hazug rémhírek kolportálá-
sával a leghajmeresztőbb árhullámzásokat
idézték elő. Mikor az árak a minimumra
csökkentek, akkor jelentkezett a nagy-
tőke, mely olcsón vásárolta össze az ér-
tékeket, hogy nem sokára aztán felhajt-
hassa. Ebben a manőverben is elől járt
a bécsi Rothschild-ház.

A spekulációt tehát korlátozni kell.
Megfelelő tőzsdereform után és első sor-
ban az értékpapir forgalmi adó behozat-
alával. Ettől annál kevésbé zárkozhatik
el a pénzügyi kormány, mivel nagy hive
az indirekt adózási rendszernek, ameddig
az a kicsiny existenciákat terheli.

A helyzethez.

Alig háromszor huszonnégy órája annak,
hogy a Thun-kabinet megalakult s már is jó
éjszakát kíván neki minden osztrák politikus.

Ez a szerencsétlen miniszterium igazán
csak úgy »ad hoc« alakult meg. Természetesen
azért kelt életre a semmiből, hogy a kiegye-
zési provizorium döcögős szekerét eltolja még
vagy május 1-ig. Tehát, mondhatni mi reánk,
magyarokra való tekintetből.

Mert hogy Ausztriának nem kell sem mi-
niszterium, sem kormány, de talán még par-
lament sem, az legalább is valószínű.

Ime, tegnapelőtt tette le a koalíciós —
miniszterium (mert így hívják odaát) az esküt
s már is nekirontanak a különféle árnyalatu
pártok. Még annyit sem mondott az új kabinet,
hogy mukk, csak hogy éppen aféle ismerkedési
összejövetelt tartottak tegnap, minisztertanács
czímen, — s már is a kabinet sürgős rekon-
struálását hangoztatja minden osztrák lap.

Igen a kabinet négy tagját már is kifelé
ajánlgatják a miniszteri székéből; főleg pedig
Bärnreither dr.-t

S ha ugy áll a dolog, kétségtelen tény ak-
kor az is, hogy a pártok nem tartják helyes-

nek a kabinet összeválogatását, tehát nem is
fognak mellé állani.

Ma lesz a napja, hogy az alkotmányhü
nagy birtokosok, — a német-haladópartiak és
a német-néppárt vezéreiből összegyűlnek
Bécsben, hogy az új kormányral szemben
tanusítandó magatartást megbeszéljék. Kettő
között választanak, s e kettő: az oppozíció és
az obstrukció. Ugy hírlik, hogy az utóbbira
erősebb a hajlandóság.

A gráciak nevében Wolf már nyilatko-
zott. Annyit mondott: »Hogy az obstrukció
oppozícióvá szelidüljön, arról mindaddig szó
sem lehet, míg a kormány a legerélyesebben
keresztül nem viszi a nyelvrendeletet az ausz-
triai németiség óhajtása szerint. Ugy hiszem, a
német-haladó párt, meg maga a német nép-
párt is egy nézetben van én velem, annál is
inkább, mert a német választó kerületek is ezt
követelik. S ha megtörténik az, hogy a német
nagybirtokosok a miniszterium álláspontját tá-
mogatnák, csak azért, mert Bärnreither
dr. a kabinet tagja és talán alkuvóra lépnének
az ifju-csehekkel, minden bizonynyal felkeltek
a nép haragját, azt a vihart, amely azután
minden erejével a nagybirtokosok ellen fog for-
dulni. Hogy Bärnreither ily miniszteri-
umban tárczát tudott vállalni, az szinte nevet-
séges, de abszurdum is. Ha az új kabinet
kiadja a jelszót, hogy a radikálisok ellen radi-
kálisan lép fel, nyugodt lehet róla, hogy így
csak még erősebb radikális hajlamokat fog elő-
idézni, nemcsak a parlamentben, hanem az
egész németajku lakosságban is!«

Szóval a németek azért torzszalkodnak a
kabinet ellen, mert abban cseh is van, e cse-
hek meg azért, mert abban német is van.

S kinek a fejére zudul mindezen ódium?
— egyedül a Thun grófra, a kabinet el-
nökére.

Már hogy azután ilyen viszonyok között
honnan teremti elő Thun a szükséges többsé-
get, akár a jobb, — akár a balpártból, azt
valóban ő tudja, — vagy talán ő sem.

Avagy csodálni való dolog lenne, ha ez
az összetakolt miniszterium szét hullana, még
mielőtt összeülne a Reichsrath?

Pedig hát ez a kabinet az ultima ráció
ám az osztrák alkotmányosság horizontján, ez a

miniszterium, a miből minden lehet, csak pré-
dikációs halott nem! —i.

Koburg fejedelem bécsi kihall- gatása.

Szófiában Ferdinand fejedelemnek bécsi
fogadtatásáról meglepéssel beszélnek, mert
abban, hogy ő Felsőge a bolgár fejedelmet fo-
gadta, Bulgária diplomáciai története egy ki-
nos szakának bevezetést látják. A bécsi ud-
varnak eddigi tartózkodása Ferdinand fejedelem
személyes prestige-ének nagyon sokat ártott.
Most már azonban fontos kérdésekben remél-
heti az osztrák-magyar monarchia támogatását
és politikai körökben azt hiszik, hogy a fogad-
tatásnak nagyon fontos politikai következmé-
nyei lesznek. Ferdinand fejedelemnek Bécsben
tartózkodása alatt sikerült meggyőznie a mo-
narchia kormányait, hogy Boris hercegnek az
orthodox egyházba való áttérését a legsürgő-
sebb politikai szükségesség követelte. Mikor ez
megtörtént, a fejedelemnek két dolog között
lehetett csak választania, vagy megteszi, amit
az egész bolgár nép kíván, vagy pedig elhagyja
az országot. A fejedelem további politikai te-
bintetben kötelező ígéretet is tett, minek követ-
keztében gróf Goluchovskit magára vállalta
azt a feladatot, hogy ő Felsőge az általa
kifejtett szempontokat figyelembe ajánlja. Bi-
zonyos azonban, hogy mindenesetre egyes kínos
pillanatokon is át kellett esnie a fejedelemnek.
Ferdinand azonban annyira tisztázta ügyét, hogy
Bulgáriának abbéli reménye, hogy ez a fogad-
tatás politikai tekintetben nagy fordulatot je-
lent, teljesen jogosultnak látszik.

Párbaj egyesben. Szalavszky nem
tud bele nyugodni a diszkvalifikálásba és ki-
akarja erőszakolni a párbajt Ivánkától, Szal-
avszky nagyméltóságú ur, Ivánka méltóságos,
igyekezik Szalavszky is abban a sürgönyben,
amit hozzá menesztett, hanem az már minden
méltóságon alul van, amit bele irt a sürgö-
nyébe »a közönséges tisztességet félre tette«,
»méltóságod hazudott«, »méltóságod tudva ha-
zudott«, »méltóságod nem csak hazug, de
gyáva is egyuttal« stb. ezek a Szalavszky finom
kifejezései. Ugy gondoljuk, hogy Szalavszkynak
nincs szüksége párbajra, ezzel a sürgönyvel
elvégezte és meg is sebesítette önmagát súlyo-
san — halálosan.

— Bocsásson meg, hogy ide fárasztottam,
de meg kellett, hogy köszönjem. . . .

— Nem azért siettem.

— És anyus okvetlen ki akarja fejezni
háláját . . .

— Ezért sem jöttem volna ide.

Megdöbbsent, aztán halk, szomorú hangon
kérdte:

— Hát, akkor miért?

— Azért, mert tudomására kell adnom,
hogy épenséggel nem szolgáltam rá erre a nagy
hálára, a mit önök irányomban tanusítanak.
Mit tettem olyan rettenetesen? Semmit. Miért
tettem azt a csekélységet is? Mert kötelességem
volt azt tenni. És lássa, ideszaladok, hogy meg-
nézzem kedves anyját, vajjon jobban van-e,
— szolgálatukra akarok lenni, ha bármiben is
lehetek, — de — becsületesemre mondom —
valósággal rám ijeszt ezzel a nagy hálalkodás-
sal. Rám ijeszt és megakaszt utamban. Ennyi
akadály mellett merő abszurdum, hogy meg
ne fussak innét!

Miközben én így szónokoltam, arca las-
sanként kiderült. Hm, a nap is mintha job-
ban sütött volna.

— Ne értsen félre, — mondá, — hiszen
nem akarjuk mi azt, hogy bármivel is meg-
bántuk; de azt nem szabad zokon venni től-
ünk, hogy hálát érzünk ön iránt.

Ujra tiltakozni akartam — mert hiszen
van-e edesebb valami az ilyen évődésnél? —
de ebben a pillanatban gyöngye hang hallatszott
a szobából:

— Ki az, Honor?

— Ő az, anyám, itt van!

— Igazán? itt van! Kérd meg hát, ne-
vemben, hogy jöjjön be.

— Nos, fordult hozzám Honor, ha nem
volna ellenére, anyus igazán örülne, ha sze-
rencsésje lehetne . . .

— Tehát mégis!

Ezt nagyon kétségbeesetten mondhattam,
mert Honor újra elmosolyodott.

— Ugy-e bejön?

Hát lehet ilyenkor nemet is mondani?

Bementem bizony.

És a csirkék csakugyan szétriadtak, — a
kis buksi fejü apróság csakugyan megrémült
tőlem és ijedtében elejtette az ökölyi cipőt,
homokostul, mindenestül; röviden szólva, a
nyugalmat csakugyan megzavartam a csiri-biri
udvarban,

De most egy cseppet sem bántott e miatt
a lelkiismeret furdalás. Hiszen az udvar hátsó
szegletében ajtó nyílt, s a küszöbön Honor
jelent meg, az ő egyszerű, de ellenállhatatlan
üde szépségében.

Ujra kezét nyújtotta s bevezetett a szo-
bába.

Nos és néhány pillanat múlva megismer-
kedtem egy rendkívül jószágú, öreg asszonnyal.
Daczára a hosszas betegségnak, meg a
sok nélkülözésnek, első pillanatra felismertem
benne Honor anyját. Ugyanazok az arcvoná-
sok, ugyanazok a szemek, hang és beszéd-
módor.

Igy történt azután, hogy megfeledeztem
mindenről; arról, hogy idegeneknél vagyok, hogy
betegnél vagyok s hogy talán terhükre is va-
gyok, — ott maradtam vagy egy óra hosszat.

Locsogtam-fecsegttem, össze-vissza min-
denféle badarságot, csak hogy felderítsem ezt
a jobbnapokat is látott, kedves öreg asszonyt.

Merő diplomácia volt az egész párbeszé-
dünk; miközben én kiakartam tudakolni, hogy
miben látnak szükségét s mikor minden fur-
fangos kérdésemnek elejét vették azzal, hogy
egyelőre nem érzik semminek a hiányát. Hi-
szen azt is csak ugy nehezen tudtam ki tőlük,
hogy a néhai család fenntartó ügyvéd volt, de
váratlanul megvakult és e feletti elkeseredésében
agyonlőtte magát.

A visszaemlékezés szemmel láthatólag ki-
nos hatással volt a betegre, de még inkább
Honorra.

Látván azt, hogy minő ügyetlenséget kö-
vettem el, hirtelen másra tereltem a beszé-
det. Mikor aztán sikerült újra megnevetetni a
beteget, — bucsuzni kezdtem.

— Aztán, ha ugyan nem esnék ez terhére
önnek, nézzen el hozzánk gyakrabban is, —
mondta a kedves öreg asszony.

Szabadkozottam szörnyen, hogy így, meg
amugy, roppantul el vagyok foglalva; mesébe
illő szorgalmat és igyekvést hazudoztam. Pe-
dig a lelkem is örült, hogy láttam, mint ké-
telkednek merész lapításaimban.

Hanem mikor Honor, a kapuig kísérve
kezét nyújtá és azt mondta, hogy:

ORSZÁGGYÜLÉS

A képviselőház ülése.

Budapest, márczius 9.

A képviselőház ma délelőtt is rövidke ülést tartott *Szilágyi* elnöklete alatt. Az elnök bejelentette, hogy *Zichy* Jenő gróf egyévi szabadságot kér ázsiai útjára.

Zichy Jenő gróf útja.

Még mielőtt előlött határozhattak volna, fölállott *Apponyi* Albert gróf, s hivatkozván arra, hogy köztudomásu, miszerint *Zichy* országos és nemzeti célból utazik. Kéri az elnököt, hogy olvastassa fel *Zichy* levelét.

Az elnök ezt megteszi s a levelet a képviselők éljenzéssel fogadják.

Barabás Béla büszkeséggel üdvözlözi *Zichy*t, aki kiváló nagy uraink egyik legkiválóbbja, aki semmi áldozatot nem kimél oly cél elérésére, mely hazája és a tudomány érdekében annyira fontos. Nemcsak készséggel és szívesen járul hozzá *Zichy* kéréséhez, hanem azt hiszi, a Ház osztatlan érzelmének ad kifejezést, midőn mindnyájunk rokonszenve kíséri fáradozását. (Eljenzés.)

Buzáth Ferenc hasonlóképen pártja nevében üdvözlözi *Zichy*t és kívánja, hogy az Isten segítse hazafias fáradozásában.

Elnök: Ugy látja, hogy a Ház hozzájárul *Zichy* kéréséhez s ő a Ház nevében a legjobb sikert kívánja hazafias útjához. (Helyeslés.)

Két jelentés.

Wlassics Gyula miniszter betérjeszti a *gyámintézetekről* szóló miniszteri jelentést.

Zsigárdy Gyula előadó betérjeszti az igazságügyi bizottság jelentését a *48-as törvények* megünnepléséről.

A napirend.

Az elnök megállapította ezután a napirendet, mely szerint holnap ne legyen ülés, pénteken pedig a 48-diki törvények megünnepléséről szóló javaslat tárgyalatik.

Itt azonban az öreg *Madarász* József egy kis parázs vitát provokált. Kedden lesz — ugymond — márczius 15-dikének országos ünnepe. Kéri a Házat, fogadja el azt az indítványát, hogy márcz. 13-tól 17-ig tartó ünnepen, tehát 14, 15 és 16-án ne tartson a Ház ülést. Az ifjúság ez időben tartja üléseit, melyeken számos képviselő fog megjelenni, azonkívül a képviselők ilyenkor kerületeikbe szoktak menni. Kéri indítványát elfogadását. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Bánffy Dezső báró miniszterelnök nem fogadja el *Madarász* indítványát. (Felkiáltások a szélsőbalon: Disznóság!) Az eddigi gyakorlat szerint márcz. 15-én sohase volt ülés, most is csak ehhez ragaszkodik.

Horánszky Nándor: Ha márcz. 15-én nem lenne ülés, helyes lenne, hogy 14-én se ülészenek, mert sok képviselő kerületébe utazik.

Bánffy miniszterelnök ragaszkodik előbbi indítványához.

Mócsy Antal *Horánszky* indítványát pártolja.

Kossuth Ferenc szintén elfogadja *Horánszky* indítványát. A nemzeti akarat márcziust ünnepli s ez akarat előtt a képviselőknek is meg kell hajolniuk.

Madarász József lemond saját indítványáról s csatlakozik *Horánszky*éhoz. Kérve kéri a Házat, járuljon ehhez hozzá.

Az elnök szavazás alá bocsátja a kérdést (bár előbb *Hentaller* felszólalására konstatálni kellett, hogy a Ház határozatképes) s a többség *Bánffy* indítványát fogadta el.

Interpelláció.

Ezután *Olay* Lajos a budapesti villamos vasut jegyeivel való visszaélések tárgyában interpellált.

Az ülésnek rövid fél óra alatt vége volt.

A Katholikus Kör nagybőjti hangversenye.

— Haidn oratoriuma. —

Ritka műelőzetet fog nyújtani fekete vasárnap — f. hó 27-én — tagjainak és a műértő közönségnek a helybeli Katholikus Kör. Olyan nagybőjti hangversenyt rendez ez alkalommal, amilyent fővárosokban is alig lehet hallani.

Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy teljes zenekar és műkedvelőkből álló nagy vegyes énekkar fogja előadni a világhírű zene-költőnek *Haydn* Józsefnek egyik legszebb alkotását, négy részből álló oratoriumát, mely *Krisztusnak* a keresztén mondott hét szavát oly finomul interpretálja.

Tegnap tartott ez ügyben ülést a körnek ünnepélyt rendező bizottsága.

A gyűlés helyesléssel vette tudomásul a hangversenyre vonatkozó előkészületeket s egy szűkebb bizottságot küldött ki a rendezés további munkájára.

Tekintettel arra, hogy ezuttal előrelátható-

lag még a megnagyobbított gyűlésterem is kicsiny lenne a hallgatóság befogadására, a hangversenyt a főgymnázium nagytermében fogják megtartani; a termet *Kotunovics* Sándor igazgató már készségesen átengedte.

Belépti díj nem lesz, de csakis meghívóval lehet majd bejutni. Meghívókat első sorban természetesen a tagok kapnak. A meghívók még csak néhány nap mulva jelennek meg, mert esetleg még bővülni fog a program egy — kedves meglepetéssel.

Az előkészületekből és a kör eddigi ünnepeleinek fényes sikeréről ítélve igazi nagy-szabású hangversenyt várhat a közönség. De ez a nagybőjti hangverseny a műelőzet mellett alkalmas figyelemzertes a katolikus híveknek arra, hogy itt a bűnbánat ideje, itt az idő a keresztény köteleességek teljesítésére.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Márczius 10. Városi közgyűlés d. u. 3 órákor.

Márczius 11. Iparoktatási bizottság ülése a városházán d. u. 4 órákor.

Márczius 13. Szépitési egyesület közgyűlése d. e. 10 órákor a városházán.

Márczius 16. Megyei gyűlés d. e. 9 órákor.

Márczius 16. Gazdasági egyesület választmányi és közgyűlése d. u. 3 órákor.

A vasárnapi népszerű felolvasások sorrendje:

Márczius 6. »A költőzködő madarakról.« Tartja *Potássy* János.Márczius 13. »Márczius 15-ének emléke.« Tartja *dr. Turr* Lajos.

* Az özvegy trónörökösne betegsége.

Stefánia főhercegnasszony betegsége mindinkább kedvezőbb lefolyást vesz, a veszély már egészen elmúlt. A gyuladás folyton kisebbedik.

A tegnapi bulletin így hangzik:

Stefánia főhercegnasszony özvegy trónörökösne 5 cs. és kir. fenségénél a múlt éjjel ismét több órai üdítő álom jelentkezett. A tudó jobb szárnyának lobos tünetei további visszafejlődésben vannak, a baloldalon nincs változás. Az expectoratio kielégítő, az általános érzet hasonlóképen.

Kelt Bécsben, 1898. évi márczius hó 8-án délelőtt.

Dr. Neusser, s. k.
tanár.

Dr. Widerhofer, s. k.
tanár.

Dr. Auchenthaler, s. k.
udvari orvos.

— Hát igazán nem jön el többé?

Hát akkor halomra omlott bennem az összes udvari szabadság és azzal feleltem:

— Azt hiszi, hogy olyan könnyedén váltam volna meg akkor?

— Mert lássa, anyusnak roppant örömet okozott. Ez pedig az egyetlen orvosság a világon minden betegségre. Hiszen tudom, hogy betegét szórakoztatni nem a legkellemesebb dolog, de ön, uram . . .

— Ne urazzon, az Istenre kérem!

— Ne urazzam?

— Ne. Ez rettenetes. Ha már annyi bizalommal volt irántam, legyen ezutánra, a megszólításban is.

Honor csodálkozva nézett reám.

— Igen, igen. Semmi sem oly kellemetlen reám nézve, mintha a nevemet hallom, vagy uramnak szólít valaki. Miért nem nevez azon néven, a mi nekem jól esik?

— Melyik?

— Melyik? Hát a *Buksy*.

— *Buksy*?

— Az. Ez bolondos név ugyan, de rendkívül szimpla és mint megszólítás, abszolút nem kötelez semmire.

— Ám jó, *Buksy* ur.

— Lássa, így 35%-al nyugodtabb vagyok s most már döntőleg megfogadom, hogy legközelebb ismét eljövök.

Isten hozza mielőbb.

Még egy kézszerítés, aztán elváltunk.

Roppantul sietős léptekkel indultam utnak és mégis az 50-ik lépésnél már lassabban lépkedtem, mint katonák a temetésen.

Avagy miért is siettem volna?

Előtte ragyogott ugyan a verőfényes nap, előtte suhogott az enyhe szellő, minden szépsége a természetnek, — de én megvoltam győződve arról, hogy mögöttem, abban a kis csiri-biri házikóban mindennél szebben ragyog egy gyönyörű csillag, az én csillagom.

Hogy nekem ragyogott-e fel, hogy csakugyan az én girbe-gurba utaimra fogja-e fényét vetni, — azt nem tudtam még, — de, hogy nagy szerepet fog játszani jövőndő egész életemben, arról meg voltam győződve már most.

Mindenféle hangulat megkapott, mikor erre a felfedezésre jutottam. Öröm, aggodalom, kételkedés, csodálkozás, de talán legjobban a türelmetlen, ideges kíváncsiság.

Hiszen örültem, hogy talán ő lesz az,

a kit oly régóta keresek; — aggódtam, hogy nem ért-e majd félre, mikor kezemet nyújtom neki; bántotta kételkedés, hogy mire vezet mind ez; csodálkoztam hogy ily váratlanul történt minden és gyötört a kíváncsiság — minden más érzésnél jobban, — hogy mikor látom őt újra?

És gondoltam talán arra is, hogy merőben idióta vagyok, mikor így utánna indulok a pillanat hatásának s mikor így meghajlom a szokatlan hatalma előtt?

Nem, erre nem gondoltam.

Nagy igazság, hogy ha sokáig hallgat a sziv, bajos dolog vitatkozni vele, mikor egyszer felemeli szavát. Az ész mindig parancsol, de mindig alkuszik is; a sziv egyszer parancsol, de akkor nem ismer alkut.

Hiába böngészgettem hát én is holmi elméletek lomtárában. Siketül hangzott most a legjózanabb sorites is.

Kóborogtam. Sem cél, sem idő, sem hely nem játszott előttem most szerepet.

Mentem, csak mentem és fűtyörészttem. Hiszen oly szépen sütött a nap! Edes volt körülöttem és bennem minden, de minden.

Aranyi és Róth

Nagyvárad, Zöldfa-utca 36.

A tavaszi idény beálltával ajánlják a legjobb minőségű fekete, barna és zöld czipőket a legolcsóbb árban. — Valódi „Ita“ és „Pichler“-féle kalapokat. — Nyakkendő különlegességek, kész fehérneműek a legjobb kivitelben.

* **A mai közgyűlés.** Nagyváradi város régen szűknek bizonyult nagyterme ma ismét megtelik bizonyára. Ha más nem is, de a gazdasági tanácsnoki állás betöltése elég ok arra, hogy minél tömegesebben részt vegyenek a választásban a városi polgárok. Három pályázó van: Dúsz László városi főügyész, Komlóssy József hely. tanácsnok és Lázár Márton kir. alügyész. A törvényhatósági bizottsági tagok hangulatából ítélve Komlóssy József nagy többséggel lesz megválasztva. Nagy érdeklődéssel fogják tárgyalni még a villamos vasut építésének kérdését.

* **Petőfi-ünnep.** A sajtó felszabadulása ötvenedik évfordulója alkalmából 1898. március 15-én a Petőfi-társaság és a budapesti nyomdászönökök egyesülete a fővárosi Vigadó dísztermében Petőfi-ünnepet rendez. Az ünnepély tárgysorozata a következő: 1. Emlékbeszéd, Jókai Mór. 2. Költmény, Bartók Lajos. 3. A sajtóról, Rakosi Jenő az Otthon képviselőjében. 4. Petőfi és Jókai (költmény), Brányi Emil. 5. A magyar nép, Feszty Árpád a Népszabadság-ünnepély bizottsága nevében. 6. A szabadsajtó (költmény), Szabó Endre. 7. A nyomdász szózata, Endrődi Sándor; előadja: Janovics Ferenc. 8. Költmény, Jakab Ödön. 9. Az egyetemi ifjúság, Tóth Ödön. 10. Petőfi-dalok, Zimlai László és Lányi Ernő. Előadja Bellovich Imre vezetése alatt a budai dalos-egyesület. Az ünnepély kezdete délelőtt 11 órakor. Az ünnep után az ünnepelő közönség a Petőfi-szoborhoz vonul s azt megkoszorúzza: a Petőfi-társaság, az Otthon írói és hírlapírói kör s a Népszabadság-ünnepély bizottsága.

* **III. Béla király sírja.** A budavári Mátyás-templomban már hozzáfogtak annak a szarkofágnak kiépítéséhez, amelyben III. Béla király és neje, Antiochiai Anna tetemeit fogják elhelyezni. A Schulek Frigyes tanár tervei szerint készülő szarkofágot a templom északi részében, a királyi oratorium közelében építik.

* **Kérelem a honvéd-ezred parancsnoksághoz.** Már egy ízben megemlékeztünk arról, hogy az Új-sor elején, a honvéd pótraktár mellé éjjelenként kiállított honvéd őrszeme az ott menőbékés, intelligensközönséget a gyalogútról szorongóval kizavarja a sáron keresztül a szekerutra. Mivel a közlekedési út elzárására semmiféle katonai parancsnokságnak joga nincs, azt hisztük, hogy ezt csak egyik-másik honvéd tudatlanságból teszi. Hozzánk beérkezett panaszokra felkérjük a t. honvéd-ezred parancsnokságot, hogy jövőre nézve az ilyen kellemetlen dolgok megállításáról gondoskodni sziveskedjék. Egy szigorú parancs elejét veszi minden további kellemetlenségnek.

* **A városi bál eredménye.** Az idei farsang egyik legsikerültebb, nagyszabású eltebálja a városi bál volt. A főispán és polgármesterrel élőkön a törvényhatósági bizottság minden tagja díszretek búzgalmat fejtett ki, hogy úgy a gyűjtés, mint a bál anyagilag fényes eredményű legyen s tekintélyes összeget hozzon a jótékony célra: a Gyermek-kórház javára. A búzgalmat, fáradozást siker koronázta, a bál olyan népes volt, a melyet már régen nem láttunk, a gyűjtés szintén elég eredménnyel végződött. Mint értesülünk, a bál és gyűjtés tiszta eredménye meghaladja a 3000 forintot.

* **A bihar-szilági olajipar részv. társaság.** Vasárnapi számunkban két helyen is foglalkoztunk a bihar-szilági olaj ipar részv. társaság dolgával. Egyik helyen lapunk álláspontját fejtettük ki újból és visszautasítottuk azt a gondolatot, hogy akár lapunkat, akár városunk polgármesterét mellékes gondolat vezette volna az ügy szellőztetésénél, másik helyen pedig helyt adtunk a gyár védekezésének. Ma újabb választ kaptunk a gyártól, mit le is adunk azon meg-

jegyzéssel, hogy ha a gyárnak sikerül üzemének teljesen veszélytelen voltát bebizonyítani, annak vízvezetékünk érdekében igen örvendünk, de míg az meg nem történik, addig szó se legyen a salaknak a Körözsbe való újabb bebocsájtásáról.

* **Az örült.** Rohonczy Gedeon országgyűlési képviselő »Az örült« című füzetet adott ki, melyben önmagát igazolja az agrárszociálizmusról kifolyólag a magyar parlamentben a sajtószabadság ellen, állítólag elkövetett sérelemért. A füzet ára 20 krajczár, a befolyó tiszta hasznat az alföldi inségesek segélyezésére fogja fordítani. A füzet kapható minden újságot elárúsító tözsdében, vidéki rendelések a »Pesti könyvnyomda részvény-társasághoz« (Hold-utca 7.) címzendők.

* **Hiradás Bíró-ról.** Nagynevű tudósnkról, Bíró Lajosról sikerült megtudni, hogy átment Malakka-félszigetre és ott barlangi állatok gyűjtésével foglalkozik. Fél év óta csak egyszer adott hírt magáról 1898. jan. 30-ról keltezt levelében. Örömmel halljuk ezt a megnyugtató hírt, mert Bíró már is a legkitünőbb magyar tudóssá küzdötte fel magát.

* **A premontrai rend gyásza.** A jászóvári premontrai kanonok-rendnek gyásza van. Egyik jeles, kiváló tagja: Deme János József elhunyt. Ezelőtt 8—10 évvel Nagyváradon működött mint tanár a rend itteni főgymnasiumában s egyike volt a legkiválóbb tanároknak. Finom, előzékeny modoráért, társadalmunk becsült tagja volt. Azonban sorvasztó betegsége már évek óta meggátolta a további munkában, nyugalomba vonult. Temetése ma, csütörtökön lesz Jászóvárott. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **Talpra magyar!** Csak — még egyszer talpra! — Városunk 13 öreg honvédje elhatározta, hogy március 15-ét még egyszer és talán utoljára megünnepelik. Öregesen, egyszerűen összejönnek március 15-én este 7 órakor a »Kispipa« külön termében, hogy egyszerű, kis vacsorájokat elfogyasszák; hogy arról a meszerű tündérrálmról még egyszer beszéljenek. Ki tudja (talán utoljára) kezét szorítsanak. Mert közeledik az, a kitől eddig soh' sem félték: a halál! Március 15., a magyar szabadság születésnapja, április 11. a keresztelője. Ők még egyszer, csupán egyszer akarják megülni ezt a születésnapot. Ugy sem látják ennek még egy másik ötven éves fordulóját. Kevesen vannak már a derék öregek. Szégyelik, hogy kevesen ünnepejenek. Általam kérik fel Nagyváradi társadalmát, hogy a kik az ő utolsó estejükön résztvenni és őket e részvétel által boldogítani akarják, nevüket március 13-án estig alulírottal tudassák. Nagyváradon, 1898. március 9. Rátkay József.

* **Erdő-gyakornok.** A bibornok-püspök kinevezte Somogyi Ferenc végzett akadémikust erdő-gyakornokká.

* **A szegény nép szerencséje.** Az elmúlt télen igazi szerencse volt Nagyváradi szegény munkás népére a hadapród iskola és a törvényszéki palota építése. A tél minden szakában találtak belső foglalkozást az építésnél s ez sokban hozzájárult, hogy a rendkívüli sanyaru idő dacára a lakosság legszegényebb részén a nyomor nem ütötte fel fejét. Az enyhe idő beköszöntésével mindkét nagy épületnél megkezdtek a külső díszítő munkát. A törvényszéki palota homlokzatára most készítik a nagy-magyar czimert, a koronával. A főmunkálatokat ezen épületnél májusban befejezik s aztán a belső festés, berendezés következik. Augusztusra teljesen készen lesznek a palotával s még az őszön a törvényszék és a két járásbíróház elfoglalja új otthonát.

* **Elutasított kérelem.** Mikor Nagyváradi városa V.-Olasziban, a honvédiaktanya előtt megpróbálkozott a napi piac létesítésével, kimondták, hogy ezen a helyen az eladóknak nem kell helypénzt fizetni. Tudjuk, hogy minden kísérlet sikertelen volt. A V.-Velenczén létesített napi piactól a város nem intézkedett

igy. Zana Agoston és társai v.-velencei lakosok kérvényt adtak be a városhoz, a melyben kéri, hogy a v.-velencei piacon az eladóktól ne szedjenek helypénzt, legalább addig, míg a piacot úgy az eladók, mint a vevő közönség megszokják. A városi tanács azonban a kérelmet figyelembe nem vette, s tegnapi ülésében elutasító végzést hozott rája nézve.

* **Sikerült vizsgálatok.** A helybeli kir. kath. jogakadémián Kalmár Lajos városi fogalmazó, Kelemen Jenő és Solti Lajos az államtudományi vizsgálatot sikerrel letették.

* **Az esztorjázó osztrak miniszteriumok.** Fontos statisztikai képet ad a Reichswehr legutóbbi száma arról, hogy 50 év alatt (máig) hány miniszterium út odaát a bársony székeken. Ime a hosszu névsor:

1848. április 5-től, 1848. július 18-ig — Kolowrat.
1848. júl. 18-tól, 1848. október 11-ig — Doblhoff.
1848. október 11-től, 1852. ápril. 11-ig — Schwarzenberg.
1852. ápril. 11-től, 1859. auguszt. 21-ig — Buol.
1859. auguszt. 21-től, 1861. február 4-ig — Rechberg.
1861. február 4-től, 1861. jún. 26-ig — Rainer főherceg.
1865. június 26-tól, 1867. február 7-ig — Belcredi.
1867. február 7-től, 1867. június 27-ig — Beuft.
1867. június 27-től, 1868. szept. 24-ig — Karl Auersberg.
1868. szeptember 24-től 1871. február 4-ig — Potocki.
1871. február 4-től 1871. október 30-ig — Hohenwart.
1871. október 30-tól 1871. november 25-ig — Holzgethan.
1871. november 25-től 1879. február 15-ig — Ulboldph Uuersperg.
1879. február 15-től 1879. augusztus 12-ig — Gtremahr.
1879. augusztus 12-től 1893. november 11-ig — Taaffe.
1893. november 11-től, 1895. június 19-ig — Windischgrätz.
1895. június 19-től, 1895. szeptember 29-ig — Kielmansegg.
1895. szeptember 29-től, 1897. nov. 28-ig — Badeni.
1897. november 28-tól, 1898. március 5-ig — Gautsch.

A 19 eddigi miniszterium közül a legrövidebb életűek voltak: Holzgethan-é (26 napig); Doblhoff-é (2 hónapig s 23 napig); Gautsch-é (3 hónapig s 5 napig); Kielmansegg-é (3 hónapig s 10 napig); Kolowrat-é (3 hónapig s 13 napig); Beust-é (4 hónapig); Stremayr-é (6 hónapig) és Potocki-é (9 hónapig s 22 napig). Gautsch-énál tehát csak 2 miniszterium volt rövidebb életű mind a 19 között. Most éli világát a 20-ik, Thun-é. Ha bevág, akkor — fuccs. Pedig bevág, mert már is ingatozik. Nos ez lesz az osztrak parlamentarizmusnak a fuccsa.

* **Tűz egy postahivatalba.** Kedden este Telegden a posta hivatalban tűz volt, a melyet azonban csakhamar sikerült elnyomni, úgy hogy semmi komolyabb baj nem történt. A tűz egy lámpa robbanásból keletkezett, a melyet égve hagytak a hivatalos helységben s a rossz petroleum explodált.

* **Agyonverték a jegét.** A városligeti tó vize tegnap szabadult meg az utolsó jégablától. A régeu tartó meleg dacára is három napi darabolás kellett ahhoz, hogy a vastag jég napos oldalra és a forrásokhoz közelebb hajtvá vízzé változzék. A jég alatt száz számra hevert meg bennük, fél és egy kilós halak, melyek a lezárt viz folytán a föld és jég közé szorulva megfulladtak. Jégtörés után következett a hínárszedés, mert az enyhe tél kedvező volt a növény fejlődésére. Csütörtök délután sétáltatják meg a diákok a két új esztrakot, s péntek-

ken veszi kezdetét a csolnakázás még ha esik is. Négy csolnak és tíz szandolin fog ez idén a tavon járni. Állandó jegyek csak délelőttre adatnak az egész idényre 3 forintért. A két új csolnak a női csolnakázók előtt lesz becsben. Egy csolnakázás ára, 10, és 20 kr.

* **Mire gondolnak a nők.** Ezt igen bajos volna csak úgy — könnyen eltalálni. Ezért a kérdés sikeres megoldására egy angol orvosi szaklap nyilvános kérdéssé tette s a beérkezett 17.000 feleletből a következők lettek megoldásul elfogadva:

Öt éves korban csemege és édességekre.
Hét éves korban kedvenc babákra.
Tíz évvel a házias teendőkre.
Tizenhárom évvel a kedves nagybácsira.
Tizenhat évvel a hosszú ruhára.
Tizenkilenc évvel regényes házasságra.
Huszonkét évvel az első gyermekre.
Huszonöt évvel az öltözékre.
Harmincz évvel az ékszerekre.
Harminczöt évvel a takarékoságra.
Negyven évvel a mendemondákra.
Negyvenöt évvel megijed az első ősz hajtól.
Ötven évvel panaszkodik a ránczokra.
Ötvenöt évvel elgondolkodik a multon.
Hatvan évvel választ kedvenc unokát.

Azon túl nem törődik a világgal — de nyolcvan éves korában is szeret férjhez menni.

* **Nem lesz olesó uszoda.** Décsy Károly uszómester Pankolics Károly ácsmesterrel, még az elmúlt nyáron kérvényt adtak be Nagyvárad-városához, a melyben engedélyt kérnek egy nagyobb szabású uszoda felállítására, melyben olesón alkalma nyílnék a szegényebb közönségnek is a zárt helyen való fürdésre. Az uszodát a Városliget mellett szándékoztak építeni. A városi tanács azonban a kért engedélyt nem adta meg azon okból, mert a kutháztól a Ligetig épített kőgát építését közelebb folytatni fogják. — Arról nem szólunk, hogy ezen a helyen alkalmas lett volna-e az uszoda, azonban egy olesó, jól berendezett uszoda a szegényebb lakosság részére igen szükséges s érdemes volna, hogy a városi tanács foglalkozzék a kérdéssel.

* **Névváltoztatás.** Reismann Sándor és Vilmos érsemjéni születésű, budapesti lakosok vezetéknevüket »Révész«-re változtatták.

* **Rablótámadás Nagyváradon.** Tegnap hajnalban egy eddig ismeretlen ember megtámadott egy védtelen öreg nőt és azt megrabolta. A dolog úgy történt, hogy özv. Némédy Ambrusné szatócs, tegnap reggel 5 és 6 óra között, amikor fel akart öltözni, kiküldte a cselédjét fiáért. Mig a cseléd kint járt, egy bekormozott arcú, magas férfi lépett a szobába, a ki revolvert szegezve Némédynére, pénzt követelt tőle. A szegény asszony a nem várt támadásra pénzt akart adni a támadónak, azonban a cseléd lármájára a szomszédok bejöttek, amit észre vevén a tolvaj, egy női arany-órát felkapott és azzal elmenekült. A tolvajt senki sem ősmerte fel. A rendőrség nyomoz.

* **Székely fiuk Nagyváradon.** A székely kivándorlás megállítására a székely nép mozgalomnak az ország belsejébe terelése céljából a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara ez év tavaszán ismét fog székely fiukat iparos tanulóul városunkba küldeni. Felhívatnak az iparos polgárok, miszerint az esetben, ha szándékoznak székely fiukat tanulóul felfogadni, azt az iparostület hivatalában márczius hó 25-ik napjáig bejelenteni sziveskedjenek, hol a feltételekről értesítést nyerhetnek. Nagyvárad, 1898. márczius 10-én Bertsey György iparostületi elnök. Jankovich János iparostületi főjegyző.

* **A kövér kardalós és Leszkay.** Ismeretes dolog, hogy Fekete Aranka kardalós népert indított Leszkay András színigazgató ellen, mert felbontotta a szerződést és őt a karból elbocsátotta elhízott termete miatt. A kisasszony 400 forint kártérítést követelt a direktoron, a járásbírósg azonban elutasította keresetével. A kisasszony fellebezett s így az ügy a napokban került az aradi törvényszék polgári-fellebbezési tanácsa előtt tárgyalásra. Leszkay ügyvédje hivatkozott a színházi törvények §-ára, amely kimondja, hogy a színigazgató

jogositva van azon tagot, aki természeténél vagy hangbéli fogyatkozásánál fogva nem felel meg a követelményeknek, minden további kártérítés nélkül elbocsátani, illetve az illető taggal kötött szerződés ily esetben önként fölbonlik. A kisasszony védője annak ellenében azt vitatta, hogy a szerződés fölbonlására nincs ok, mivel ügyfele épen nem kellemetlen látvány a szemnek, s a kardalósoknak épen ez a voltaképeni hivatásuk. Egyébíránt szakértői szemléletért arra nézve, hogy ügyfelenek termete a színházi szabályoknak tényleg meg nem felel-e? A törvényszék a szakértői szemlélet fölöslegesnek mondta ki, s minthogy Fekete Aranka arra hivatkozott, hogy tanui vannak annak bizonyítására, hogy neki a direktorral az írásbeli szerződésen kívül szóbeli szerződése van, amely a színházi karban való további működést számára biztosítja, a fellebbezési tanács a tanuk beidézését és a bizonyítási eljárás megindítását rendelte el. Az új tárgyalás április hó 4-én fog megtartatni s akkor lesz törvényszerűleg eldöntve, vajjon kövér-e Fekete Aranka vagy sem?

* **Chinai kamatláb.** A történelem tanúsága szerint mentül jobban sülyed valamely nép, a kamatláb az illető országban annál nagyobb. A római birodalomban a kamatláb a hanyatlás korszakában 12 százalékra emelkedett. Chinában a kamatláb ma már 24 százalék, sőt ennél is több, egy speciális törvény pedig megengedi a katonáknak és belpoklosoknak, hogy az általuk kölcsönbe kiadott tőkék után napi tíz százalékot szedjenek, mert haldoklóknak tekintik őket és Chinában az örökösök az örökölt követeléseket csak nagynehezen vagy egyáltalán nem képesek behajtani.

EGYESÜLETEK.

A Szigligeti-társaság választmányi ülése.

A Szigligeti-társaság tegnap délután öt órakor a Gazdasági bank helyiségében választmányi gyűlést tartott, amelyen jelen voltak: Rádl Ödön elnök, Géczy Lajos, Csák Máté, Bodor Károly, Winkler Lajos, Láng József és dr. Adorján Ármin.

A bizottsági gyűlés első tárgya volt a számvizsgáló bizottság jelentése a múlt évi pénztári számadásokról, amit tudomásul vettek s a közgyűlésnek indítványozni fogják, hogy a pénztárnoknak a felmentvényt adják meg.

Azután a jövő évi költségeloirányzatot vizsgálták meg és azt néhány kisebb változással elfogadták.

A bizottság elhatározta, hogy évi rendes közgyűlést e hó 27-én fogja megtartani a városháza nagytermében.

Elhatározták, hogy ezen évben három felolvasó gyűlést rendeznek és pedig kettőt Váradon, egyet pedig a vidéken.

Szigligeti születés napján (márcz. 20.) d. e. 11 órakor ünnepélyt fog a társaság rendezni a jogakadémia dísztermében, amelyre a meghívókat a napokban fogják kibocsátani. Ezen ünnepélyen közre fognak működni: Rádl Ödön elnök, Beksics Gusztávné, Sulyok István, Naményi Lajos és Nagy Endre tagok.

Végül elhatározta a bizottság, hogy Lovassy Andor távoztával megüresedett bizottsági tagsági állásra Nagy Ernő jogakadémia tanárt fogják ajánlani megválasztásra a közgyűlésnek.

A Biharmegyei gazdasági egyesület közgyűlése

A biharmegyei gazdasági egyesület a jövő héten közgyűlést tart, melyen kiváló fontosságú ügyek kerülnek tárgyalásra. Az elnökség a következő meghívót bocsátotta ki:

A biharmegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya folyó hó 16-án, azaz szerdán délután 3 órakor, a vármegyeház nagy termében gyűlést tart, a választmányi gyűlés után folytatólag az egyesület évi közgyűlését

tartja meg, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghívotnak.

Közyűlési napirend:

1. Elnökségi jelentés az egylet múlt évi működéséről.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése az egyleti számadások megvizsgálása felől.
3. 1898. évi költségeloirányzat.
4. Elnök, 2 alelnök, 48 választmányi tag választása.
5. Netáni indítványok.

Nagyvárad, 1898. márczius 7.

Szabó József,
egyleti elnök.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a nagyszalontai VI. polgári kölcsönösen segélyző temetkezési társulat módosított alapszabályait jóváhagyta.

IRODALOM.

— A Mesevilágról. Nagy aparátussal állít be a Mesevilág legutóbbi száma az apró olvasókhöz. Majd minden dolgozat márczius 15-ére vonatkozik. Gara Akos nagyobb szabású alkalmi költemény és egy másik bájos, kis vers sorakozik Radványi Aladár »Szabadság rózsája« című költeménye mellé. Mari néni is erről a napról mesél és Elic néni is. A pöttyűség többi tartalmát a szokott, folytatásos apróságok képezik. Nem dicsérik immár a Mesevilágot, hiszen méltán elvárhatjuk tőle, hogy csak jó dologgal köszöntsen be hálás csipri olvasóhoz.

Igazságszolgáltatás.

Megrágalmazott segédjegyző.

Tegnap délelőtt ismét egybe gyűlt a helybeli esküdtszék, hogy megtorolja egy embernek a támadását, amelyet az egy másik ellen egy lapban elkövetett.

A cikknek előzménye egy segédjegyző választás.

A múlt esztendőben ugyanis Sárköz-Ujlakon megüresedett egy segédjegyzői hely. Több pályázó volt, akik közül kettő konkurált erősen, s az egyik Csontos Pál meg is lett választva, dacára annak, hogy a jegyző és Vári Ferencz községi jegyző mindent elkövetett, hogy ne Csontos, hanem az ő jelöltjük legyen megválasztva.

Vári Ferenczet a nem várt választás annyira elkeserítette, hogy mindjárt a választás után tollat ragadott és egy sértő közleményt irt Csontosról, amelyben különösen a feleségét támadta meg hevesen és ezt a cikket beküldötte Az »Ermellék és Vidéke« című lapba, amely azután azt egész terjedelmében közölte is.

Csontos azonban tudomást szerzett a dologról és feljelentette Várit kétrendő becsületsértésért és egy rendű rágalmaszért.

A tegnapi tárgyaláson megjelent úgy a vádlott, mint a vádló és a beidézett tanuk.

A törvényszék etnöke Milye Gyula volt. Az esküdtszék megalakításakor egyik fél sem élt visszavetési jogával s így az esküdteket kisorsolták.

Az esküdtszék tagjai lettek:

Dr. Erlich Ignác, Nozáki Rudolf, Élő János, Jelinek Ferencz, Patta Manó, Szántó Lajos, Vágásy Imre, Tóth Zsigmond, Plander Sámuel, Kiss Elek, Bach Nándor, Kappel György, pöttagok: Holló Dézso és Farkas Izidor.

Az esküdtszék megalakítása után az esküdtek letették a hivatalos esküt, ami után felolvasták az inkriminált cikket, a vádlevelet, majd kihallgatták a váolottat, aki elmondta,

hogy a cikket a választási harcztól kifolyólag irta s a felelőséget érte elvállalja.

A magánvádoló kérte a vádlott megbüntetését.

Majd a tanukat hallgatták ki, akik igazolták azt, hogy a választási harcztól kifolyólag lett a cikk megírva és ami benne van, az nem áll.

A bizonyítási eljárás után visszavonult az esküdtsték s a vádlottat bűnsnek mondotta ki két rendbeli becsületsértés és egy rendű rágalmasban és ezért a törvényszék elítélte egy havi fogházra és harmincz forint pénzbüntetésre.

A vádlott az ítéletbe belenyugodott és büntetését meg is kezdte.

A bagaméri zendülés tettesei vád alá helyezve. A törvényszék tegnap hatvan négy bagaméri zendülőt helyezett vád alá s a vádhatározatot tegnap hirdették ki a vádlottak előtt. A vádlottak nagy része úgy látszik, hogy megbánta azt, hogy a zendülésben részt vett. És most már szeretnék, ha legalább minél előbb vége lenne a bűn-pernek, hogy megszabaduljanak és azért meg is nyugodtak a vád alá helyezésben. Ha a szabadlábon levő vádlottak is megnyugodnak a határozatban, úgy már valószínűleg a jövő hóban meg lesz a végtárgyalás.

REGÉNY-CSARNOK.

ÜZLET és SZERELEM.

Németből: — plex. 43.

— Oh sohse aggódj, azt úgy is hamarosan meg fogod tudni! Először is bosszút állok a gyáva szőszegőn s azután magammal is leszámolok. Tudod, hogy sohasem félttem a víztől! Az Elba nekem jó barátom. . . S ha nincs már többé mit keresnem e földön . . .

— Édes Annám, ne beszélj ilyeneket! Hát már tőlem is elakarsz fordulni Anna? Engem se szeretsz már ezután? Ha csak egy köröm feketénit szeretsz is, verd ki a fejedből ezeket a sötét gondolatokat. Nézd kedves Annám, én így gondoltam! . . . A szenátor urtól is kapok még valamit, magamnak is van még egy kis spórolt pénzem. Azonkívül az öreg ur még tűrhető állást is szerez számomra s így mi szép csendesen elidegélhetünk gond nélkül egymás mellett. Csupán csak azt a divatbábut kell kiverned a fejedből. Erre az emberre nem érdemes rá se gondolni többé.

Hiszen ez az utolsó levele is csak azt bizonyítja, hogy gyáva és kényelem szerető s olyan az egész ember, mintha cukorból volna.

Ha igazi férfi volna, akkor már állást szerzett volna magának és nem hallgatna az apja csábitó szavaira.

Igy fogom én fel a helyzetet s azt hiszem nekem van igazam. Most azonban már indulok vissza a szenátorhoz. Holnap után pedig végleg otthagynom őket. Nem üzensz-e valamit Askánnak?

— Deigen! — válaszolt Anna hirtelen megdöbbenve magát. — Mondd meg neki, hogy megkaptam levelét és holnap délelőtt várom okvetlenül! És még valamit! Irok még neki egy néhány sort . . .

S ezzel gyorsan a papírra vetette a következő pár mondatot:

— Askán! Ha te engem holnap délelőtt fel nem keressz és újból megszeged szavadat, úgy sohasem látjuk többé egymást ez életben!..
Anna.

És ezzel a kis czédulát átadta bátyjának, erősen és melegen megszorítva annak kezét, miközben így szólt:

— Ha majd beszéltem Askánnal s ennek holnap lesz a napja, akkor tudni fogom már hogy mi lesz a teendőm. Mi különben okvetlenül látni fogjuk még egymást, ha Stendardókat oda hagyod. Tehát a viszontlátásra! . . .

— Nem, nem akarok tőled így elválni! — felelő Willem nagy aggódással. Neked meg kell előttem fogadnod, hogy kivered a

fejedből azokat a borzasztó gondolatokat, bármint düljön is el e dolog. Ugy-e megigéred ezt nekem Anna? És nem felejtöd, hogy milyen szerencsétlenség lenne rám nézve, ha nélkülöd kellene élnem a világot

— Csak légy nyugodt, kedves Willem. Mi látni fogjuk még egymást. S kézbesítsd kérlek a levelet! . . .

Ugyanezen időtájban Askán odahaza a szobájában sétálgatott.

Még a fülében csengtek atyjának imént hallott óvó szavai:

— Légy erős Askán, egyszer tévedni még nem olyan nagy bűn. Az ember hamar észreveszi magát és megfogadja az értelem szavát.

Lásd már te is azon az uton voltál, hogy elbukjál vad szenvedélyed már az örvény szélére vitt.

Ha újból találkozol azzal a lánnyal, ismételd neki az általam tett ajánlatot s ha ő azt el nem fogadná, úgy szakíts vele egyszersmindenkorra. Ne hidd, hogy ezzel hitszegést követsz el, ellenkezőleg mind a kettőtök érdekében cselekszel! . . .

(Foly. köv.)

Közönség köre.*)

A »Tiszántul« tekintetes szerkesztőségének

Nagyvárádon.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A becses lapjának f. hó 6-iki számában hozottakra engedje meg, hogy röviden a következőkben reflektáljunk.

Lehetséges, sőt egyes tudósok hypothesise szerint valószínűnek látszik, hogy a petroleum állati vagy növényi eredetű anyag. De a mi a petroleum eredetére nézve csak valószínű, az pl. a kőszénél bizonyos és azért kétségtelen, hogy egy a petroleum, mint a kőszén, szerves jellegűket már akkor elvesztették, midőn a fossilis stádiumba léptek, minélfogva bizonyos, hogy mindkettő szervetlen, romlásnak alá nem vett anyag. Tudunkkal legalább még senki fia sem látott rothadt kőszént, de rothadt petróleumot sem. Ennyit a kérdés vegytudományi részéhez.

Ami pedig a dolog lényegét illeti, úgy a gyárunkból kifolyó gyárvíz első ízben a járási orvos ur által, másodikban a főszolgabíró ur jelenlétében bizottságilag vett, 3 azaz három minta alapján a debreczeni országos vegyikísérleti állomás által teljesen ártalmatlannak találtatott, mint az másképp nem is képzelhető. Hogy egy harmadikban a nagyváradi Emlék-téren vett víz-minta ugyancsak a debreczeni országos vegyikísérleti állomás által ártalmatlannak találtatott, arról mi nem tehetünk, nem tehetünk pedig azért, mivel az Emlék-térig a Körös Nagyvárád város területén körülbelül 3 kilométert folyik, felveszi a két szeszgyár, élesztőgyár, ökörhizláló piszkát, moslékját, nemkülönb. Olaszi, Katonaváros és Velence városrészek szennyét.

Csak ismételtelhetjük tehát, hogy aki a Körös vize romlásnak alávetett szervi anyag tartalmát, illetve ezen tartalom eredetét a mezőtelegdi gyárunkban keresi, az az igazságtól igen messze — mintegy 22 kilométer távolságban jár.

Ezen kérdésben pedig a nyilvánosság elé lépni többé nem szándékozunk.

Budapest, 1898. márcz. 7.

Teljes tisztelettel

Bihar-Szilágyi

Olajipar Részv.-társaság.

*)E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a Szerk.

TÁVIRATOK.

Királyunk a bolgár fejedelmi párnál.

Budapest, márcz. 9. (Saját tud. táv.)

Ő felsége a délelőtti órákban meglátogatta Ferdinánd bolgár fejedelmet és nejét.

A 48-as honvédegylet és márczius 15-ike.

Budapest márczius 9. (Saj. tud. táv.)

A 48-as honvédegylet választmánya ki-mondta, hogy a márczius 15-ike ünnep-ségen nem vesz részt, mert véleménye szerint, semmi összefüggés nincs márczius 15-ike és a konvédség között.

Stefánia állapota.

Budapest, márcz. 9. (Saját tud. táv.)

Stefánia özvegy trónörökösné az éjet nyugodtan töltötte. A főhercegnő állapota ma reggel kielégítő volt.

Ivanka provokált.

Budapest, márcz. 9. (Saját tud. táv.)

Ivanka ma azzal felelt Szalavkynak, hogy táviratilag provokálta őt.

Gajzágó meghalt.

Bécs, márczius 9. (Saj. tud. táv.)

Gajzágó Salamon főrendiházi tag, az állami számvevőszék volt elnöke, ma meghalt.

A kelet-ázsiai helyzet.

Budapest, márcz. 9. (Saj. tud. táv.)

A Reuter ügynökség jelenti Pekingből tegnapi kelettel: Oroszországnak Port-Arthurra vonatkozó követelése a japán követségen nagy izgatottságot keltett. A japán követ — mint jelentik — a Cungli-Yamennel több ízben értekezett és az orosz követelések visszautasítását sürgette. A politikusok, akik a kelet-ázsiai viszonyokat jól ismerik, a válságot igen komolynak tartják, mert Japán nehezen fogja Vei-Hai-Veit kiűriteni, amíg Oroszország Port-Arthurt megszállva tartja. Li-Hng-Csang a japáni követtel folytatott beszélgetésében kijelentette, hogy az orosz ügyvivő f. hó 3-án terjesztette elő Oroszországnak Port-Arthur és Ta-Lien-Van bérbevételére vonatkozó kívánságát és e hó 8-áig végleges választ kívánt.

Megzáfolt katonai készülődés.

Budapest, márcz. 9. (Saj. tud. táv.)

Szófiából jelentik: A bolgár távirati ügynökség teljesen alaptalannak nyilvánítja a párisi »Temps«-ben és más lapokban közölt híreket Bulgária állítólagos katonai készülődéseiről.

Külföldi államadóság konvertálása.

Budapest, márczius 9. (Saját tud. táv.)

Lissabonból jelentik: A képviselőház elfogadta a kormány javaslatát a külföldi államadóság konvertálása tárgyában. A javaslat e hét végén kerül a felsőház elé, a hol valószínűleg módosító indítványokat fognak benyújtani.

Uj hadihajók készülöben.

Budapest, márcz. 9. (Saj. tud. táv.)

Az angol alsóházban szétosztott tengerészeti elöirányzat a következő évre három csatahajó, négy czirkáló hajó és négy sajka építésének megkezdését javasolja, úgy hogy összesen 12 csata hajó, 32 czirkáló hajó, 6 sajka, 4 ágyunaszád és 41 torpedónaszád lesz épülőben. A gépmunkások sztrájkja az új hajók építését nagyon késlelteti s a tényleges kiadások jelenté-

kenyen mögötte maradtak a parlament által megszavazott összegnek, a miért is nem szándékoznak új tengerészeti billt előterjeszteni. Az 1898—99-iki szükségleti többlet 1.440,400 font sterling.

KÖZGAZDASÁG.

Az első himpor.

Napok óta figyelem meg a méheket, hogy e rendkívül enyhe és szokatlanul korai tavaszi napok folyamán, mikor láthatom meg azokat az aransárga, rubinpiros megfehéres gömböskéket, miket hátsó lábaik gyűjtőkosárkájában oly nagy igyekezettel szállítanak be kaptárakban.

A várva várt tavasz első postái azok.

Vége ma (márcz. 7.) volt alkalmam himport gyűjtő méheket látni és pedig oly mennyiségben, mely minden várakozásomat fölhaladta.

Van tehát már miből gyűjteni.

A természet nagy asztala fel van terítve. Némely fák barkái, a mezők korai virágai az enyhe lég melengedése alatt megérelték a méhek légenyidus táplálékot a pollent (méhkenyér). A virágporkocskák a virágok himszálain felpattantak, vagy ha még nem pattantak volna fel, úgy maguk a méhek szakították fel azokat, türelmetlenül lázas sürgésszorgás mellett seprve fel azok drága tartalmát.

Mert nagy szükség van most erre.

Viz és himpor! Ez a méhek tavaszi jelzava. Viz a megecsukrosodott méz felhígítására; himpor a már megindult fiasítás táplálására. Mohón esnek neki mindkettőnek. Sok víz és sok himpor kell a zsenge fiasításnak. A méhek féltett kincse ugyanis a kas közepét elfoglaló költőfészkek, a peték és ifjú méhek telepe, mit ők annyi gyöngéd gonddal s önfeláldozó szeretettel ápolnak.

A himporból azonban méz nem lesz soha. Miután pedig sem a méhek sem a fiasítás méz nélkül el nem lehet, nem élhet és nem fejlődhetik, világos, hogy a méhkaptárakban ez idő szerint még nagy mennyiségű tavalyi mézve nek kell lenni. Sőt ép tavasszal, mikor a fiasítás teljes erővel megindul, van a legtöbb mézszükség. A fogyasztás ilyenkor rohamos. Ezért már ősszel lehetőleg úgy kell gondoskodni, hogy a törzs az új mézelés beköszönteig (Ápril közepe, vége) mézben hiányt ne szenvedjen.

Mert míg himpor már bőségesen van ilyenkor a növények porodáiban, méz még koránt sincs a virágok kelyheiben. Jóval magasabb hőfok szükséges ugyanis ahhoz, hogy a nektár — a méznek e hig és nyers anyaga — a növényekben kifejlődjék.

A méhkenyér a méhek légeny tápláléka. A méz pedig az ő szén és táplálékuk. Már pedig az állati testek felépítéséhez és fenn tartásához mindkettő egyaránt szükséges. A méhkenyérben több fehérnye és cukor van mint a legjobb buzakenyérben. (Sőtér.)

Természetesen a méhek tavaszi első revisiójának ez idő szerint már meg kellett történnie. A méhész alaposan kitaraktatja ilyenkor a kaptárt, az esetleg penészes lépeket eltávolítja, a méz mennyiségét számba veszi, meggyőződik az anya jelenlétéről a fiasításból gondoskodik helyről a fiasítás számára. — A tavaszi bő fiasítás záloga a korai, jó, erős rajoknak, mely felé a legtöbb méhész törekszik. Elhanyagolt méhesekben megeshik, hogy némely kasban semmi vagy csak igen kicsi méz van, a másikban pedig tulsok. Ekkor tehát a hol felesleges van, azt elveszszük és a szűkölködőnek adjuk, miáltal kettős cél lett elérve, a szegény nem pusztul el éhen, a gazdag pedig helyt nyer a fiasításához.

Ha tavasszal nincs elegendő helye a méheknek a fiasításhoz, úgy e veszteséget soha nem hozza be. Mindazonáltal ez idő szerint még egész terjedelmében nem szabad a kaptárt megnyitni (ingó szerkezetről szólunk, hol a kas bővíthető és szűkíthető) s a melegítő anyagokat sem szabad eltávolítani.

A rablás vajmi könnyen kitör tavasszal a

méhek közt. Vigyázzunk tehát, hogy mézet ne csurgassunk el sehol, mézes lépeket kívül ne felejtünk, etetni — ha szükséges — este etessünk s reggel kirepülés előtt távolítsuk el az ételjedényt.

Mártonfalvi.

A szövetkezők tíz parancsolatja.*

— A »Szövetkezés« című folyóirat után. —

1. A mit a szövetkezetben megszerezhetsz, ne vedd azt másutt.
2. Ne hidd, hogy másutt jobbat olcsóbban szerezhetsz.
3. Emlékezzél meg arról, míg szövetkezet nem volt milyen drágán vásároltál.
4. Tartsd meg a szövetkezet szabályait, így remélhetsz becslést s szükség esetén hitelt.
5. Ne csinálj könnyelműen hitelt, mert a könnyelműség nyomorúságba dönt.
6. Emlékezzél meg a te hiteledről, hogy azt 1/2 év múlva le kell fizetned.
7. Ne feledd, hogy a szövetkezetben mindnyájan egyért s egy mindnyájáért küzd.
8. Ne gyalázd s ócsárolj a szövetkezetet, ha panaszkod van menj az igazgatósághoz vagy az ellenőrökhöz.
9. Vigyázz, hamis tanúságot ne tégy s bosszúból másutt ne vásárolj.
10. Ne számíts nagy osztalékra, mert a nyereség meg van bőven az olcsó és jó áruban, jó mértékben.

Tartsd meg e parancsokat s ne feledd, Hogy a felebaráti szeretet A szövetkezet védelme alatt. Az zsorától ment meg tégedet.

Értesítés az eperfat kérők részére. Az országos selyemtenyésztési hivataltól, 1407. szám alatt hozzám, f. év febr. 28-án keltezett s küldött levél alapján, tisztelettel hozom köz tudomásra, hogy a jelen tavaszon jelentkező egyének, a készlet elfogyása miatt epercsemetek már nem kaphatnak. Azon esetre azonban, ha az illetők közvetlenül Bezerédi Pál miniszteri meghatalmazott ur Ó Nagyságához fordulnak kérelmökkel, a kért csemete mennyiség már most előjegyeztek részükre. Ajánlatos azonban az országos hivataltól epermagot kérni. A magból kellő csemete hozzá szokik a vidék talaja és éghajlatához. Az ültetők megeredése biztosabb magvetés által ki ki olcsóbban sokkal több csemetét nyer. A maggal együtt ingyen küld az országos hivatal részletes, dőséges utasítást. Nagyváradi és környéke számára 400 fa és 2000 csemete van még nálam rendelkezésre, aki személyesen veszi át. Nagyváradi, 1898. márcz. 8. Rátka y József.

Nagyváradi hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradi piacon 1898. márcz. hó 8-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Tiszta buza: Ó 12.—. Uj 11.80. Kétsz. buza 9.—9.10. Rozs 8.10—8.40. Arpa 5.50—6.20. Zab 6.30—6.40. Tengeri: ó 5.70. uj 5.50. Borsó 16.—. Lencse 17.—. Bab 8.20. Köleskása 12.—. Burgonya 3.60. 100 kiló lángliszt 19.40, zsemlyeliszt 19.20, fehérkenyér liszt 18.80, barnakenyér liszt 18.20, széna fuvarral 1.80, szalma 0.70 Szalona 64.—, 6 kiló zsup-szalma —08, 150 dkgr. alom-szalma —03. 1 köbm. bikkfa 3.25, tölgyfa 3.—, cserfa 3.45. 100 kiló marhahus 48.—. Öntött gyertya 46.—. Lámpaolaj 44.—. 1 liter ó-bor —50. Uj-bor —40. Pálinka —34, Szilva pálinka —80. Szesz 1.—. 1 mm. kősó 10.70, nyers fagyú 24.—, olvaszt. fagyú 34.—, szappan 24.—, birka gyapju —, magyar gyapju —. Egy hektoliter ó-bor 32.—, uj bor 23.—, méz 1.20, kemény faszén 1.80, puha faszén 1.60, kendermag 8.80. Köles 5.60, repce —, dió 23.—, mogyoró —, aszu szilva 24.—. Egy kilogramm savanyú káposzta 12, szalonna 66, sertéshus 56, juh-hus 34, veres hagyma 12, fog-hagyma 32, bors 1.—, paprika 1.20, barnakenyér 16. Egy liter kőolaj 18,

* A vönöczki fogyasztási szövetkezet lelkes elnöke Vargha Gyula esperes a fent közölt tíz parancsolatot vönöczki tagtársai számára szerkesztette és minden könyvecskébe beragasztatta. Óhajtván, hogy azt minél többen kövessék, nekünk is beküldte közlés végett. Szerk.

1 mm. bükköny —, 1 mm. luczernamag —, 1 mm. lóhere —, 1 mm. burgondi —.

Forgalmi kimutatás 1898. évi márcz. 8-ról: Tiszta buza körülbelül 250 hltr, kétszeres buza 75 hltr, rozs 250 hltr, arpa 100 hltr, zab 100 hltr, tengeri 350 hltr, burgonya 500 hltr. Lásbas jószágok: Hizott sertés mintegy 40 drb, félhizott 25, sovány 230, süldő 290, malacz 850, hizott marha 28, jármás ökör 370, fejős tehén 260, borju 220, bivaly 4, juh és kecske 160, ló 400.

Marha ártáblázat 1898. márcz. 8-ról: Egy pár első rendű jármás ökör 315—345, egy pár másodrendű jármás ökör 220—285, egy pár harmadrendű jármás ökör 115—200, 1 pár fejős tehén 100—185. 1 drb. vágó ökör 250 kgr. 65—85. 1 drb. vágó tehén 150 kgr. 45—65, 1 drb. veres borju 9—15, 1 drb. fél éves borju 16—23, 1 drb. egy éves borju 23—34, két éves borju 30—56, 1 pár hizott sertés 53—92, 1 pár fél éves 20—24, 1 pár egy éves sertés 33—46, 1 pár két éves sertés 56—86, egy jó igás ló 65—80, egy pár ökörbőr 15—21, egy pár tehénbőr 11—16, 1 pár borjubőr 5—7, 1 pár lóbor 6—10.

TÖZSDE.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Gabonatözsde.

Készáru buzában az irányzat szilárd volt.

Határidők.

Budapest, márcz. 9.	
Buza őszre	9.05
Buza tavaszra	12.—
Tengeri	5.37
Rozs őszre	8.54
Zab őszre	6.54

Értéktözsde.

Az irányzat gyenge.

Budapest, márcz. 9.	
Oszták hitel	365.30
Magyar hitel	381.75
Allamvasut	342.25
Déli vasut	80.50
Rimamurányi	247.25
Magyar jelzalog	263.25
Magyar leszámítoló	255.75
Iparbank	101.25
Budapest közuti	401.50
Kereskedelmi bank	140.—
Villamos vasut	379.—
Salgótarjáni	588.—

Bécs, márcz. 9.

Az irányzat gyenge.

Oszt. hitel	863.—
Magyar hitel	380.25
Allamvasut	841.—
Birodalmi márka	58.75

Hivatalos arfolyamok

budapesti áru- és értéktözsden 1897. márcz. 9-én.

Magyar aranyáradék 4%	122.—
Magyar koronájaradék	99.30
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	120.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	122.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	97.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereségy sorsjegy-kölcsön	159.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	141.25
Oszták járadék papírban	102.25
Oszták járadék ezüstben	102.25
Oszták járadék aranyban	122.25
Oszták korona járadék	102.75
1860. oszták államkötvények	144.—
Oszták magyar bankrészevény	928.—
Magyar hitelbank részvény	380.25
Oszták hitelintézeti részvény	363.50
Páris vista	341.2
20 márkás arany	9.50
Német birodalmi márka	58.75
London vistic	120.20
Páris vista	47.52 1/2
20 márkás arany	11.78

SZERKESZTOI POSTA.

V. B. Budapest. Természetes, hogy szives tiszteletpéldány jár. Az egyik tárczát és a hosszabb elbeszélést közölni fogjuk, de most még nem mondhatjuk meg, mikor. Üdvözlét. Kérjük további munkálkodására elnézést amiatt, hogy mindez ideig nem válaszoltunk.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1897. évi október 1-től.

Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Püspök-Ladány—Debreczen—Ermihályfalva.					
	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	T. v.
Kolozsvár ind.	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Budapest ind.	9 15	1 55	5 45	8 30	—	P.-Ladány ind.	4 08	1 31	6 00	2 40	6 12
B.-Hunyad >	12 20	6 40	8 37	7 54	—	Nagykátá >	10 20	3 25	7 54	10 16	—	Debreczen >	5 23	3 05	6 59	4 07	7 40
Csucsá >	12 52	7 09	9 19	8 32	4 49	Szolnok >	11 19	4 23	9 27	11 31	—	Ermihályfalva érk.	6 37	4 06	7 44	5 09	9 23
Bucsa >	—	—	9 33	8 51	5 13	P.-Ladány >	12 55	5 55	11 53	2 00	5 00	Ermihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.					
Brátka >	—	—	9 50	9 10	5 38	Báránd >	—	—	12 07	2 12	5 17	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	
Rév >	1 34	7 47	10 08	9 30	6 13	Sáp >	1 17	6 15	12 24	2 27	5 38	Ermihályfalva ind.	6 38	11 17	5 40	9 24	5 7
Élesd >	1 48	7 59	10 25	9 48	6 42	B.-Ujfalu >	1 33	6 30	12 46	2 47	6 04	Debreczen >	3 48	12 36	15 10	3 37	5 3
Mező-Telegd >	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd >	—	—	1 00	3 00	6 21	P.-Ladány érk.	5 24	1 45	9 45	11 40	4 6
F.-Vásárhely >	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes >	—	—	1 14	3 12	6 37	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés.					
Várad-Velenceze >	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors >	—	—	1 28	3 25	6 56	V. v.	V. v.	Vértés—Debreczen—Nagy-Léta			
Nagyvárad érk.	2 31	8 38	11 17	10 44	8	Püspöki >	—	—	1 36	3 32	7 08	Debreczen i.	8 35	4 17	Nagy-Léta-	5 25	1 05
Nagyvárad ind.	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvárad érk.	2 11	7 07	1 48	3 42	7 22	Sáránd >	9 31	5 11	Vértés ind.	—	—
Püspöki >	—	8 51	11 42	11 14	2 37	Nagyvárad ind.	2 18	7 14	2 06	3 58	1 22	H.-Bagos >	9 44	5 22	M.-Pályi >	5 47	1 30
Bors >	—	—	11 50	11 22	2 48	V.-Velenceze >	2 25	—	2 30	4 05	1 31	H.-Pályi >	10 08	5 46	H.-Pályi >	6 03	1 48
Mező-Keresztes >	—	—	12 03	11 37	3 20	F.-Vásárhely >	—	—	2 41	4 16	1 46	M.-Pályi >	10 23	6 00	H.-Bagos >	6 18	2 05
Mező-Peterd >	—	—	12 15	11 50	3 38	M.-Telegd >	2 50	7 43	3 03	4 38	2 19	N.-Léta-	—	—	Sáránd >	6 47	2 34
B.-Ujfalu >	3 18	9 22	12 29	12 05	4 16	Élesd >	3 04	7 56	3 21	4 56	2 50	Vértés érk.	10 46	6 20	Debreczen é.	7 25	3 18
Sáp >	3 38	9 36	12 47	12 25	4 49	Rév >	3 26	8 18	3 45	5 20	3 32	Sáránd—Derecske.					
Báránd >	—	—	1 01	12 41	5 13	Brátka >	—	—	4 06	5 43	4 08	Sáránd ind.	9 41	5 21	Derecske ind.	6 00	1 49
P.-Ladány >	4 03	10 03	1 34	1 19	5 50	Bucsa >	—	8 51	4 27	6 04	4 36	Derecske érk.	10 00	5 40	Sáránd érk.	6 20	2 09
Szolnok >	5 39	11 44	3 35	3 37	—	Csucsá >	4 16	9 6	4 53	6 31	5 03	Derecske—Sáránd.					
Nagy-Káta >	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyad >	4 52	9 37	5 32	7 16	—	Sáránd ind.	9 41	5 21	Derecske ind.	6 00	1 49
Budapest érk.	7 50	1 50	6 20	7 10	—	Kolozsvár érk.	5 55	10 37	6 59	8 33	—	Derecske érk.	10 00	5 40	Sáránd érk.	6 20	2 09

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	Szeged ind.	3 45	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	Arad ind.	5 10	11 20	9 35
Ósi >	10 30	4 36	7 44	H.-M.-Vásárhely >	4 44	11 05	7 57	Ósi >	10 30	4 36	7 44	Kurtics >	5 39	11 49	10 07
Less >	10 48	4 56	8 06	Orosháza >	5 39	11 54	9 38	Less >	10 48	4 56	8 06	Kétegyháza >	6 14	12 28	10 54
Cséffa >	11 03	5 12	8 29	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Cséffa >	11 03	5 12	8 29	Békes-Csaba >	6 47	1 19	11 39
Szalonta >	11 26	5 37	9 08	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Szalonta >	11 26	5 37	9 08	Gyula >	7 27	3 05	5 26
Kötegyán >	11 46	5 57	9 37	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Kötegyán >	11 46	5 57	9 37	Sarkad >	7 47	3 27	5 56
Sarkad >	11 57	6 09	9 51	Kötegyán >	7 56	3 39	6 09	Sarkad >	11 57	6 09	9 51	Kötegyán >	7 56	3 39	6 09
Gyula >	12 21	6 34	10 21	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Gyula >	12 21	6 34	10 21	Szalonta >	8 28	4 10	6 47
Csaba >	2 10	7 22	4 42	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Békes-Csaba >	2 23	7 17	4 32	Cséffa >	8 42	4 34	7 16
Orosháza >	3 10	8 32	5 48	Less >	9 04	5 00	7 51	Kétegyháza >	2 54	7 44	5 03	Less >	9 04	5 00	7 58
H.-M.-Vásárhely >	4 00	9 26	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16	Kurtics >	3 28	8 20	5 38	Ósi >	9 21	5 19	8 11
Szeged >	4 35	10 20	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31	Arad érk.	3 55	8 47	6 05	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 32

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad				Nagyvárad—Gyoma				Gyoma—Nagyvárad.			
	V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Th. v. sz. sz.	V. v.		V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	V. v.
Nagyvárad ind.	3 50	2 40	—	Vaskóh ind.	4 30	—	30	Nagyvárad ind.	5 50	2 00	—	Gyoma ind.	3 40	2 41	—
V.-Velenceze >	4 05	2 51	—	Lunka-Rézbánya >	4 42	2 43	43	Ósi >	6 09	2 70	—	Déva-Ványa >	4 37	3 40	—
Félix-Fürdő >	4 32	3 13	—	Szudries >	5 09	3 12	43	Uj-Palota >	6 24	3 00	—	Körös-Ladány >	5 13	4 20	—
Kardó >	4 50	3 27	—	Belényes >	5 37	3 52	52	Gyires >	6 41	3 59	—	Szeghalom >	5 40	4 53	—
Magyar-Gyepes >	5 50	4 17	—	Sonkolyos >	5 58	4 15	15	Körösszeg >	7 02	3 49	—	Vésztő >	6 12	5 35	—
Tasádfő >	6 07	4 31	—	Belényes-Ujlak >	6 10	4 27	27	Szakál >	7 39	4 05	—	Kót >	6 38	6 06	—
Drág-Cséke >	6 30	4 45	—	Borz >	6 19	4 37	37	Nagy-tóti >	7 55	4 21	—	Iráz >	6 52	6 28	—
Magyar-Cséke >	6 50	4 58	—	Sólyom >	6 35	4 58	58	Komádi >	8 25	4 32	—	Komádi >	7 10	7 08	—
Dusesd >	7 05	5 12	—	Gyanta >	6 56	5 19	19	Iráz >	8 42	4 49	—	Nagy-tóti >	7 22	7 12	—
Szombatság-Rogoz >	7 46	5 47	—	Hollód >	7 10	5 34	34	Kót >	9 19	5 14	—	Sakáll >	7 48	7 44	—
Hollód >	7 58	5 58	—	Szombatság-Rogoz >	7 31	6 03	03	Vésztő >	9 44	5 32	—	Körösszeg >	8 11	8 19	—
Gyanta >	8 12	6 11	—	Dusesd >	7 55	6 34	34	Szeghalom >	10 34	6 13	—	Gyires >	8 33	8 33	—
Sólyom >	8 38	6 36	—	Magyar-Cséke >	8 07	6 49	49	Körös-Ladány >	11 —	6 31	—	Uj-Palota >	8 47	8 58	—
Borz >	8 53	6 50	—	Drág-Cséke >	8 26	7 17	17	Déva-Ványa >	12 03	7 21	—	Ósi >	9 03	9 13	—
Belényes-Ujlak >	9 05	7 01	—	Tasádfő >	8 40	7 33	33	Gyoma érk.	12 45	8 06	—	Nagyvárad érk.	9 20	9 33	—
Sonkolyos >	9 18	7 13	—	Magyar-Gyepes >	8 54	7 50	50	Nagyvárad—Ermihályfalva				Ermihályfalva—Nagyvárad.			
Belényes >	10 04	7 47	—	Kardó >	9 27	8 31	31	Nagyvárad ind.	6 50	5 45	—	Ermihályfalva ind.	5 05	5 25	—
Szudries >	10 27	8 09	—	Félix-Fürdő >	9 40	8 45	45	B.-Püspöki >	7 17	6 02	—	Érselind >	5 37	6 06	—
Lunka-Rézbánya >	10 56	8 21	—	V.-Velenceze >	10 01	9 09	09	Bihar >	7 46	6 25	—	Székelyhid >	6 14	6 51	—
Vaskóh érk.	11 12	8 49	—	Nagyvár érk.	10 11	9 19	19	Paptamási >	8 18	6 53	—	Nagykágya >	6 27	7 05	—
Székelyhid—Margitta				Margitta—Székelyhid				Nagyvárad—Ermihályfalva				Ermihályfalva—Nagyvárad.			
	V. v.	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.	V. v.		Vegyes v.	Vegyes v.	Vegyes v.		Vegyes v.	Vegyes v.	Vegyes v.
Székelyhid ind.	10 02	8 —	—	Margitta ind.	4 35	4 45	—	Nagyvárad ind.	6 50	5 45	—	Ermihályfalva ind.	5 05	5 25	—
Apátkeresztur >	10 56	8 46	—	Monos-Petri >	4 46	4 57	—	B.-Püspöki >	7 17	6 02	—	Érselind >	5 37	6 06	—
V.-Ábrány >	11 12	9 —	—	V.-Ábrány >	4 57	5 10	—	Bihar >	7 46	6 25	—	Székelyhid >	6 14	6 51	—
Monos-Petri >	11 24	9 11	—	Apátkeresztur >	5 13	5 29	—	Paptamási >	8 18	6 53	—	Nagykágya >	6 27	7 05	—
Margitta érk.	11 35	9 21	—	Székelyhid érk. reg.	5 54	6 10	—	Gyapoly >	8 36	7 08	—	B.-Diószeg >	6 42	7 25	—
Szombatság-Rogoz—Dobrest.				Dobrest—Szombatság-Rogoz.				Nagyvárad—Ermihályfalva				Ermihályfalva—Nagyvárad.			
	Vegyes v.	Vegyes v.	Vegyes v.		Vegyes v.	Vegyes v.	Vegyes v.		Vegyes v.	Vegyes v.	Vegyes v.		Vegyes v.	Vegyes v.	Vegyes v.
Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55	—	Dobrest ind.	4 22	6 36	—	Nagyvárad ind.	6 50	5 45	—	Ermihályfalva ind.	5 05	5 25	—
Nánhegyes >	6 34	8 21	—	Nánhegyes >	4 32	6 46	—	B.-Püspöki >	7 17	6 02	—	Érselind >	5 37	6 06	—
Dobrest érk.	6 44	8 31	—	Szombatság-Rogoz érk.	4 56	7 10	—	Bihar >	7 46	6 25	—	Székelyhid >	6 14	6 51	—

A vonatok közlekedési ideje közép-európai idő szerint van kitüntetve.
 A vastagabb számnak este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik.
 A +-tel jelzettek feltételes megálló helyek.